

26.05.2023

VYK:n teknisen työn koneet

Koneisiin liittyviä vaatimuksia

Valmistajan pitää suunnitella ja valmistaa tekninen laite rakenteeltaan, varusteiltaan ja muilta ominaisuuksiltaan sellaiseksi, että se soveltuu tarkoitettuun käyttöön eikä tällaisessa käytössä aiheuta tapaturman vaaraa eikä terveyden haittaa. Jos näitä vaaroja tai haittoja ei voida riittävästi poistaa, on käytettävä tarkoituksenmukaisia suojaustoimenpiteitä sekä vaaroista ja haitoista on varoitettava tehokkaasti. (Laki eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta 1016/2004, 4 §)

Koneita koskevista vaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksessa koneiden turvallisuudesta 400/2008 (ns. koneasetus), jolla on Suomessa saatettu voimaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/42/EY (ns. konedirektiivi).

Koneasetuksen/-direktiivin mukainen kone pitää muun muassa varustaa asianmukaisin merkinnöin ("konekilpi"), jotka sisältävät ainakin seuraavat tiedot:

- valmistajan toiminimi ja postiosoite
- koneen nimi
- sarja- tai tyyppimerkintä
- mahdollinen sarjanumero
- rakennusvuosi
- CE-merkintä (valmistajan nimen välittömässä läheisyydessä samalla tekniikalla kiinnitettynä).

Lisäksi koneen mukana on toimitettava EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus, jossa on koneen valmistajan nimenomainen vakuutus siitä, että kyseessä oleva kone täyttää koneasetuksen/-direktiivin säännökset Vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa on koneesta samat tiedot kuin merkinnässä. Tämän asiakirjan pitää olla suomen ja ruotsin kielellä.

Koneiden turvallisuutta ja terveellisyttä koskevat vaatimukset esitetään koneasetuksen liitteessä I. Siinä on muun muassa vaatimuksia koneen ohjeista ja niiden sisällöstä. Asetuksen mukaan ohjeet pitää toimittaa koneen mukana ostajalle. Turvallisuusvaatimukset voi täyttää esimerkiksi soveltamalla yhdenmukaistettuja standardeja niissä käsiteltyjen asioiden osalta. Sovelletuihin standardeihin voidaan viitata myös vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa.

Vaatimustenmukaisissa koneissa vaaroista (jäännösriskeistä) varoittavat merkinnät esitetään helposti ymmärrettävin symbolein tai kuvin. Jos ne esitetään teksteinä, niiden on oltava vähintään suomen ja ruotsin kielellä. Oppilaitoksen on varmistettava, että tällaiset merkinnät ovat kaikkien näitä koneita käyttävien oppilaiden ymmärrettävissä.

Lainsäädäntö:

Työturvallisuuslaki (738/2002), erityisesti 4 § 1 momentin kohta 1
Laki nuorista työntekijöistä (998/1993), erityisesti 9 ja 10 §
Valtioneuvoston asetus nuorille työntekijöille erityisen haitallisista ja vaarallisista töistä (475/2006), erityisesti 2 § 2 mom. ja 4 §
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta (188/2012)

Työministeriön päätös nuorille sopivista kevyistä töistä (189/2012)
Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta
(403/2008)

Muita ohjeita:

Aluehallintovirasto: Peruskoulujen teknisen työn opetustilojen koneet ja laitteet, Linjauksia tarkastusten tueksi ja yhtenäistämiseksi, 2016

Työsuojeluhallinto: Käyttöasetuksen soveltamissuosituksia. Työsuojeluoppaita ja -ohjeita 47.

Opetushallitus: Käsityön työturvallisuusopas 2011:15

Opetushallitus: Peruskoulun käsityön opetustilojen suunnitteluopas. 2002.

Koneiden mittoja ja suojaetäisyyksiä, RT KH 205897/1985, liite 1

Mittoja, suoja-alueita ja teknisiä tietoja, Mika Korhonen ja Janne Marjamaa, Oulun kaupunki 2015, https://www.tekninenopettaja.net/images/tyoturvallisuus/Tilasuunnittelu_ja_merkinnat/2-2015%20TN-tilojen%20suunnittelijoille.pdf

